

1. Czy posiadając kilka oddziałów Spółki o różnych adresach należy założyć dla każdego oddziału konta analityczne do kont syntetycznych zespołu 4 z nazwami poszczególnych oddziałów?

Odp.: Nie ma obowiązku zakładania odrębnych kont analitycznych zespołu 4 dla każdego oddziału lub adresu prowadzenia działalności. Należy natomiast zapewnić możliwość przypisania kosztów do właściwych OPK. Dodatkowa analityka lokalizacyjna może być stosowana, jeśli wynika z potrzeb jednostki.

2. Na jakim koncie zespołu "402" księgować koszty kierowania oddziałem tzw. dodatek funkcyjny lekarzy/pielęgniarek na kontrakcie (w usługi medyczne czy niemedyczne) ?

Odp.: Koszty kierowania oddziałem (tzw. „dodatek funkcyjny”) lekarzy lub pielęgniarek świadczących usługi na podstawie kontraktu (działalności gospodarczej B2B) należy księgować na koncie 402 „Usługi obce”, w analityce jako usługi medyczne

3. Czy ośrodek wczesnej interwencji prowadzący pełną księgowość jest objęty SRK?

Odp.: Tak, ośrodek wczesnej interwencji prowadzący pełną księgowość jest objęty SRK (Standardem Rachunku Kosztów), o ile posiada umowę z Narodowym Funduszem Zdrowia (NFZ) na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej

4. Jeżeli mamy kontrakt NFZ na położnictwie a w skład położnictwa wchodzi również pododdział patologii ciąży, jakim kluczem należy podzielić przychody między patologią a położnictwem. Koszty są alokowane oddzielnie zarówno na położnictwo jak i patologię.

Odp.: Standard rachunku kosztów nie wskazuje jednego obowiązkowego klucza podziału przychodów kontraktu NFZ. Zgodnie z zasadami SRK przychody powinny zostać przypisane do ośrodków powstawania kosztów w sposób zapewniający możliwie najwierniejsze odzwierciedlenie związku przychodów z realizowanymi świadczeniami. Jeżeli możliwe jest ustalenie wartości świadczeń zrealizowanych przez położnictwo i pododdział patologii ciąży, przychody z kontraktu NFZ należy podzielić proporcjonalnie do wartości wykonanych świadczeń.

5. Czy w małych Spółkach można stosować krótszy plan kont zespołu 4 tj. krótszą analitykę kont czy należy zawsze ściśle przestrzegać stosowania systemu kont zawartego w rozporządzeniu? Czy można zmienić numeracje kont zespołu 4 np. zamiast numeracji 404 nadać numeracje 430?

Odp.: Nie można zastąpić konta 404 kontem 430. Można ograniczyć plan kont do pozycji mających zastosowanie w danej jednostce oraz tworzyć własne rozwinięcia tam, gdzie rozporządzenie wyraźnie pozostawia taką możliwość.

6. O jakich umowach cywilno-prawnych mowa przy koncie 404-04 "Wynagrodzenia"? Czy możemy prosić o dodatkowe przykłady?

Odp.: W odniesieniu do konta 404-04 inne umowy cywilno-prawne mowa jest o innych umowach nienazwanych o charakterze cywilnoprawnym, na podstawie których wynagrodzenie osoby fizycznej jest rozliczane przez świadczeniodawcę na liście płac lub rachunku do umowy

7. Czy podmioty medyczne muszą ewidencjonować na kontach zespołu 5, czy mogą pozostać na kontach zespołu 4?

Odp.: Świadczeniodawca objęty SRK nie może ograniczyć się wyłącznie do ewidencji kosztów na kontach zespołu 4. Musi zapewnić również ewidencję i rozliczanie kosztów w układzie podmiotowo-funkcjonalnym (OPK), odpowiadającym funkcji kont zespołu 5.

8. W jaki sposób dzielić zakup materiałów na tzw. "zapas" - czy należy za każdym razem opisywać i dzielić na poszczególne okresy czy można zastosować jakieś uproszczenie?

Odp.: Można zastosować metodę uproszczoną i w momencie zakupu cała kwota z faktury jest księgowana bezpośrednio w koszty okresu bieżącego (konto 401 „Zużycie materiałów”). Nie trzeba dzielić faktury ani opisywać jej na poszczególne miesiące. Warunek konieczny: Na koniec roku obrotowego (dzień bilansowy) należy przeprowadzić spis z natury (inventaryzację).

9. Na jakim koncie zaewidencjonować zakup wyposażenia (o wartości poniżej 10 000,00zł), takiego jak np. meble biurowe, klimatyzatory, lampy medyczne itp?

Odp.: Wyposażenie o wartości poniżej progu uznawania składników majątku za środki trwałe, które zgodnie z polityką rachunkowości jest jednorazowo odnoszone w koszty, należy ujmować na koncie 401 „Zużycie materiałów i energii” w odpowiedniej analityce materiałów niemedycznych. Dotyczy to m.in. mebli biurowych, klimatyzatorów, lamp medycznych oraz innego drobnego wyposażenia.

10. Przy ewidencji kosztów związanych z programem FEnIKS np. zakup mebli medycznych jak należy prawidłowo wyodrębnić konto 401 do rozliczenia tych wydatków czy należy rozszerzyć na IV poziomie czy może dopisać poziom III o następną cyfrę 22

Odp.: W przypadku realizacji programów lub projektów finansowanych ze środków zewnętrznych, np. FEnIKS, świadczeniodawca może wyodrębnić odrębny OPK służący ewidencji i rozliczaniu kosztów związanych z realizacją projektu, o ile jest to uzasadnione organizacją działalności i potrzebami sprawozdawczymi.

Alternatywnie możliwe jest prowadzenie ewidencji kosztów projektu poprzez rozwinięcie analityki kont zespołu 4. Rozszerzenia takie powinny być tworzone wyłącznie na poziomach analitycznych pozostawionych do dyspozycji świadczeniodawcy przez załącznik nr 5 do rozporządzenia w sprawie standardu rachunku kosztów. Nie należy natomiast zmieniać ani modyfikować poziomów i oznaczeń analitycznych określonych wprost w załączniku nr 5.

Oznacza to, że koszty projektu FEnIKS mogą być identyfikowane zarówno poprzez wyodrębniony OPK, jak i poprzez dodatkową analitykę kont kosztów rodzajowych, pod warunkiem zachowania struktury kont wynikającej z SRK. Nie można dodawać numeracji „w dół”.

11. Na jakim koncie księgować koszty analizy wody i ścieków ?

Odp.: Koszty analiz wody i ścieków wykonywanych przez podmioty zewnętrzne należy ujmować na koncie 402 „Usługi obce”, w analityce właściwej dla usług niemedycznych. Koszty te powinny zostać przypisane bezpośrednio do OPK korzystającego z usługi, a jeżeli dotyczą całego podmiotu, rozliczone zgodnie z zasadami alokacji kosztów wspólnych wynikającymi ze standardu rachunku kosztów.

12. Czy w przypadku małej spółki zatrudniającej ok 30 osób, konieczne jest "rozwijanie" analityki podziałowej z wyszczególnieniem poszczególnych wymienionych w rozporządzeniu rodzajów wykonywanej pracy. Czy można zatrzymać się na etapie podziału umowa o pracę/umowa zlecenie/umowa o dzieło.

Odp.: Wielkość podmiotu (np. zatrudnienie około 30 osób) nie zwalnia z obowiązku stosowania struktury ewidencji wynagrodzeń wynikającej z załącznika nr 5 do SRK. Nie można zakończyć analityki wyłącznie na poziomie rodzaju umowy. Jeżeli w jednostce występują różne grupy zawodowe personelu, koszty wynagrodzeń powinny być dodatkowo identyfikowane według grup zawodowych przewidzianych w standardzie rachunku kosztów. Jednocześnie nie ma obowiązku tworzenia analityki dla grup zawodowych, które w danym podmiocie nie występują.

13. Prosimy o podanie przykładu wynagrodzenia NKUP. Proszę o podanie przykładu, kiedy/w jakiej sytuacji zakup leków lub materiałów medycznych będzie NKUP-em

Odp.: Standard rachunku kosztów nie definiuje katalogu kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów (NKUP), ponieważ wynika on z przepisów podatkowych. SRK przewiduje jedynie możliwość wyodrębniania kosztów NKUP na odpowiednich poziomach analitycznych kont zespołu 4. Przykładem wynagrodzenia NKUP może być wynagrodzenie, które zgodnie z przepisami podatkowymi nie może zostać zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, np. z uwagi na niespełnienie warunków określonych w ustawach podatkowych. Zakup leków i materiałów medycznych wykorzystywanych do udzielania świadczeń zdrowotnych co do zasady stanowi koszt uzyskania przychodów. Jako NKUP może zostać zakwalifikowany jedynie w szczególnych sytuacjach wynikających z przepisów podatkowych, np. w przypadku zawinionych niedoborów, nieudokumentowanego zużycia lub braku związku z prowadzoną działalnością.

14. Na jakim koncie księgować rękawice jednorazowe używane przez personel niemedyczny w pralni, kuchni lub do sprzątnia- jako materiały medyczne rękawice jednorazowe 401-02-04-08, czy jako pozostałe materiały niemedyczne?

Odp.: Rękawice jednorazowe wykorzystywane przez personel niemedyczny w pralni, kuchni, dziale utrzymania czystości lub innych komórkach pomocniczych należy ujmować jako materiały niemedyczne, w odpowiedniej analityce konta 401 przeznaczonej dla materiałów niemedycznych. Konto 401-02-04-08 Rękawice jednorazowe należy stosować dla rękawic wykorzystywanych na potrzeby działalności medycznej i udzielania świadczeń zdrowotnych.

15. Na którym koncie zespołu 4. i którym koncie zespołu 5.. ewidencjonujemy nagrody jubileuszowe ? Czy nagrody jubileuszowe należy przypisywać do OKP w którym zatrudniony jest pracownik ?

Odp.: Nagrody jubileuszowe należy ewidencjonować na koncie 404 „Wynagrodzenia”, w analityce właściwej dla rodzaju umowy oraz grupy zawodowej pracownika. W układzie podmiotowo-funkcjonalnym koszt nagrody jubileuszowej powinien zostać przypisany do OPK, w którym pracownik jest zatrudniony i faktycznie wykonuje pracę. Jeżeli pracownik realizuje zadania na rzecz kilku OPK, koszt nagrody powinien zostać rozliczony według zasad stosowanych do alokacji jego wynagrodzenia podstawowego.

16. Do jakiej kategorii personelu należy przyporządkować osoby pełniące funkcje ekspertów, sędziów podczas np. ćwiczeń obronnych lub zawodów (rywalizacja zespołów ratownictwa medycznego). Są to specjaliści, osoby z wykształceniem medycznym, które w tym przypadku nie wykonują czynności medycznych.

Odp.: Osoby pełniące funkcje ekspertów lub sędziów podczas ćwiczeń obronnych lub zawodów ratowniczych należy przyporządkować do kategorii personelu zarządzającego, a nie do personelu medycznego/merytorycznego realizującego zadania bezpośrednie. Kluczowe znaczenie ma tutaj charakter wykonywanych czynności, a nie posiadane wykształcenie wyższe lub kierunkowe. Ponieważ osoby te nie udzielają świadczeń zdrowotnych ani nie wykonują medycznych czynności ratunkowych, ich rola ma charakter doradczy, kontrolny lub sędziowski.

17. Na którym koncie zespołu 4.. i którym koncie zespołu 5.. ewidencjonujemy odprawy pośmiertne oraz wszystkie należne składniki wynagrodzenia wypłacane spadkobiercom ?

Odp.: Odprawy pośmiertne oraz pozostałe należne składniki wynagrodzenia wypłacane spadkobiercom należy ewidencjonować na koncie 404 „Wynagrodzenia”, w analityce właściwej dla rodzaju umowy i grupy zawodowej pracownika. W układzie podmiotowo-funkcjonalnym koszty te powinny być przypisane do OPK, w którym pracownik wykonywał pracę. W przypadku pracy na rzecz kilku OPK koszt należy rozliczyć według zasad stosowanych do podziału wynagrodzenia pracownika.

18. Czy materiały do utrzymania czystości 401-01-01-08 obejmuje materiały higieniczne do utrzymania czystości pacjentów typu np. mydło, szampon itp., czy tylko materiałów do utrzymania czystości budynków i infrastruktury szpitala?

Odp.: Konto 401-01-01-08 „Materiały do utrzymania czystości” obejmuje zarówno środki wykorzystywane do utrzymania czystości budynków i pomieszczeń, jak i materiały higieniczne przeznaczone dla pacjentów, takie jak mydło, szampon, papier toaletowy czy ręczniki papierowe.

Materiały te należy traktować jako materiały niemedyczne, ponieważ służą utrzymaniu higieny i czystości, a nie są bezpośrednio wykorzystywane do udzielania świadczeń zdrowotnych.

19. Na jakim koncie należy ująć koszty zastępstwa procesowego?

Koszty te co do zasady ujmuje się na koncie 765.

Mam jednak wątpliwości, gdyż nasz prawnik "przeszedł" właśnie na etat i koszty zastępstwa procesowego będą mu wypłacane listą płac jako dodatkowe wynagrodzenie (od którego będą także naliczone wszelkie pochodne). Czy w tym przypadku zastosować konta 404 i 405?

Odp.: Jeżeli zastępstwo procesowe stanowi dodatkowy składnik wynagrodzenia etatowego prawnika, koszty należy ewidencjonować na kontach **404 i 405**. Koszt powinien zostać przypisany do OPK, w którym ujmowane są koszty zatrudnienia tego pracownika.

20. Czy w sytuacji gdy w wykorzystaniu mam podkonta analityczne na którymkolwiek poziomie np. nr 2,5,8 muszę tworzyć pozostałe konta by numeracja się zgadzała? Czy można zmieniać numerację na potrzeby własne ?

Odp.: Nie ma obowiązku tworzenia wszystkich kolejnych kont analitycznych wyłącznie dla zachowania ciągłości numeracji. Jeżeli w działalności jednostki wykorzystywane są np. wyłącznie konta oznaczone numerami 02, 05 i 08, nie ma potrzeby tworzenia kont 01, 03, 04, 06 i 07, jeżeli nie występują odpowiadające im zdarzenia gospodarcze.

Jednocześnie nie można dowolnie zmieniać numeracji kont i oznaczeń przewidzianych w załączniku nr 5 do rozporządzenia w sprawie SRK. Konta określone w załączniku powinny być stosowane z zachowaniem przypisanej im numeracji i znaczenia.

Dopuszczalne jest natomiast tworzenie dodatkowej analityki na poziomach pozostawionych do dyspozycji świadczeniodawcy przez załącznik nr 5, pod warunkiem zachowania struktury i numeracji wynikającej z rozporządzenia.

21. Chciałabym prosić o rozwinięcie tematu kręgu kosztów -przykładowe księgowania

Odp.: Krąg kosztów to zamknięty układ kont służący do ewidencji i rozliczania kosztów działalności operacyjnej przedsiębiorstwa. Tworzą go konta zespołu 4 („Koszty według rodzajów”), konta zespołu 5 („Koszty według typów działalności”) oraz konto 490 („Rozliczenie kosztów”). Główną zasadą kręgu kosztów jest to, że suma kosztów ujętych w zespole 4 musi być równa sumie kosztów przeniesionych na zespół 5 i 7 (poprzez konto 490). Zaksięgowanie kosztu w zespole 4 wymaga jednoczesnego lub okresowego „przeniesienia” go do zespołu 5 za pomocą konta 490. Przykład: Firma naliczyła wynagrodzenia dla pracowników biura zarządu na kwotę **5 000 zł brutto**.

- Krok 1: Ewidencja kosztu według rodzaju (zespół 4)
 - Wn konto 404 „Wynagrodzenia” – 5 000 zł [1]
 - Ma konto 230 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” – 5 000 zł
- Krok 2: Odniesienie kosztu do działu administracji (zespół 5)
 - Wn konto 550 „Koszty zarządu” – 5 000 zł [1]
 - Ma konto 490 „Rozliczenie kosztów” – 5 000 zł [1]

22. Rozumiem, że konta można wykorzystywać wg własnych potrzeb spółki? Czy konieczne jest stosowanie analityki w taki sam sposób? Czy możliwe jest stosowanie nieco innej analityki odpowiadającej wewnętrznym potrzebom spółki? Czy przy małej spółce konieczne jest wyszczególnianie wszystkich kosztów z dogłębną analityką ?

Odp.: Spółka może dostosować szczegółowość ewidencji do skali prowadzonej działalności i wykorzystywać wyłącznie te konta analityczne, które znajdują zastosowanie w jej działalności. Nie może jednak dowolnie modyfikować analityki określonej w SRK dla występujących kosztów. Dodatkowe rozwinięcia analityczne są dopuszczalne wyłącznie w zakresie pozostawionym do decyzji świadczeniodawcy przez załącznik nr 5 do rozporządzenia.

23. Jak ujmować dofinansowania do sprzętu? jak narzędzia, które są wykorzystywane na CBO na rzecz wielu procedur, jak to podzielić?

Odp.: Dofinansowanie do zakupu sprzętu nie jest kosztem i nie podlega ewidencji na kontach kosztowych zespołu 4. Powinno być ujmowane zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi dla dotacji i dofinansowań.

24. Jak ujmować wynagrodzenie lekarzy np. 1) w ramach NFZ - 100 zł za przyjazd "gotowość" + wartość od procedury; 2) komercja - 100 zł za gotowość + wartość od sztuki. Czy obu wykazujemy, czy tylko na NFZ, jeśli tak, to jak to w tabeli ująć. Proszę o praktyczne przykłady, będzie łatwiej zapamiętać treść szkolenia. Dotyczy NZOZ. Czy leki zakupione do gabinetu zabiegowego POZ też trzeba wykazywać na koncie 400?

Odp.: Wynagrodzenia lekarzy należy ewidencjonować na kontach zespołu 4 niezależnie od źródła finansowania udzielanych świadczeń, tj. zarówno w zakresie działalności finansowanej przez NFZ, jak i działalności komercyjnej. Następnie koszty te powinny zostać rozliczone na odpowiednie konta zespołu 5, z uwzględnieniem miejsca powstawania kosztów i rodzaju działalności. W przypadku działalności komercyjnej koszty powinny zostać przypisane do konta 540 „Działalność komercyjna”.

Koszty leków należy ewidencjonować na koncie 401 „Zużycie materiałów i energii”, zgodnie z zasadami prowadzenia ewidencji kosztów rodzajowych.

25. Może mają Państwo przykład dla ZDO energii, która zajmuje niewielką powierzchnię, ale pochłania znaczną ilość prądu?

Odp.: W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że **Zakład Diagnostyki Obrazowej nie powinien być ujmowany jako jeden OPK**, jeżeli w jego strukturze funkcjonują odrębne pracownie (np. TK, RM, RTG, USG). Zgodnie z SRK powinny zostać wyodrębnione odrębne OPK odpowiadające rzeczywistym miejscom powstawania kosztów.

W odniesieniu do kosztów energii elektrycznej SRK wskazuje powierzchnię jako standardowy rozdzielnik kosztów wspólnych. Dopuszcza jednak zastosowanie innego rozdzielnika, jeżeli pozwala on na dokładniejsze przypisanie kosztów.

Przykładowo pracownia tomografii komputerowej lub rezonansu magnetycznego może zajmować niewielką powierzchnię, ale zużywać wielokrotnie więcej energii niż inne komórki organizacyjne. W takiej sytuacji zasadne może być zastosowanie rozliczenia opartego na rzeczywistym zużyciu energii, np. na podstawie podliczników, mocy urządzeń lub czasu ich pracy lub zastosowaniu współczynnika dla pracowni zużywających więcej energii.

26. Proszę o odpowiedź czy Przychodnie POZ mają obowiązek sporządzać te dane?

Odp.: Placówki realizujące wyłącznie świadczenia z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) nie są objęte obowiązkiem prowadzenia rachunku kosztów zgodnie ze Standardem Rachunku Kosztów. Natomiast w przypadku podmiotów leczniczych, które oprócz świadczeń POZ realizują również świadczenia ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS), powstaje obowiązek prowadzenia rachunku kosztów zgodnie ze Standardem Rachunku Kosztów w zakresie działalności objętej tym standardem.